

Det blev en annorlunda jul för LT:s krönikör Anna Pamuk. "Det var helt enkelt bara brorsan och jag och en bit ostkaka. På bordet framför oss stod ett tätt ljus och på mina fötter låg en av våra älskade hundar", skriver hon.

FOTO: HASSE HOLMBERG/TT

En av de **finaste** och märkligaste julhelgerna

Den här krönikan skulle egentligen handla om min farmors mor Axi Karlsson och om hennes ostkaka. Och det kommer den att göra – men på ett annat sätt än det jag först tänkte.

Axi är en stor förebild för mig fastän jag aldrig har träffat henne. Hon levde för drygt hundra år sedan i djupaste Småland och blev tidigt änka till sju små barn. Min salig farmor sa alltid på sin underbart klingande småländska att "min mor Axi det var en stark kvinna det".

Livet i Småland beskrev min farmor som hårt men hjärtligt. Det fanns inga Facebook-inlägg att posta om det vardagliga livet. Dagarna bestod av hårt arbete från morgon till kväll för att sköta marken och djuren som skulle få familjen att överleva. Axi såg till att det med Guds försyn och med det naturen gav fanns mat på bordet. Som om inte detta var nog gav hon, med sin tro och sitt stora hjärta, även mat av det lilla som fanns till jonen på fattighemmet – precis som i Emil i Lönneberga.

När jag därför med en färdig ostkaka i handen dagarna innan jul befinner mig lätt inklämd i en kyldisk på en stor mataffär utanför Östersund brukar jag tänka på Axi. Jag brukar särskilt tänka på hennes stora vackra ostkakeform som vördnadsfullt användes varje jul i Småland och som nu pryder köksväggen hemma hos oss. Jag tänker – "tänk om Axi hade sett mig nu". Normalt brukar jag sedan åka hem, glädjas åt att ha

På julafton skålade vi för alla de som inte är med oss annat än i tanken. Kanske åt vi sedan den godaste ostkakan jag någonsin har ätit - inte för att den var god utan för att den blev en liten symbol för alla de som inte är med oss längre och kanske för julens innersta väsen.

överlevt ännu en galen julhandel, dunsar ner de fullastade matkassarna på köksbänken och sedan njuta av en bit ostkaka med ett tätt ljus på bordet. Men så blev det inte i år.

I år dog min pappa strax före jul och livet vändes upp och ner. Visst var han gammal och sjuk men inget förbereder en på att aldrig mer kunna ringa och höra samma historia berättas om och om igen. Pappa var genom hela livet en fantastisk historieberättare och hans favorithistorier handlade just om mormor Axi. Han målade upp levande bilder om livet hos hans mormor i Småland och berättade om hennes märkliga kokkonst, om hennes oätliga murkelköttbullar och om hennes fantastiska ostkaka.

Därför satt jag och min bror i år i vårt gamla hem i fullkomlig lugn och ro och åt min årliga julostkaka – inte köpt utan faktiskt hemmagjord. Det fanns inga dignande matkassar på bänken och det fanns ingen julstress över alla oköpta julklappar. Det var helt enkelt bara brorsan och jag och en bit ostkaka. På bordet framför oss stod ett tätt ljus och på mina fötter låg en av våra älskade hundar.

Berättelserna om Axi har

just i år varit med mig extra mycket i julhelgen, liksom alla mina fina minnen av pappa. Det blev till slut så här långt en av de finaste märk-

ligaste julhelger som jag har upplevt och jag tror att brorsan tycker likadant. På julafton skålade vi för alla de som inte är med oss annat än i tanken. Kanske åt vi sedan

den godaste ostkakan jag någonsin har ätit – inte för att den var god utan för att den blev en liten symbol för alla de som inte är med oss längre och kanske för julens innersta väsen.

Så till alla er som liksom jag har blivit inträngda i kylan med en ansjovisburk på en stor matvaruaffär i den galna julhandeln – stanna upp en stund. Vad är det som är viktigt? Är det en perfekt Jansson? Gör det där du ska göra nu och inte sen, krama om dina kära en extra gång, tänd ett ljus, ät en bit ostkaka och tänk på de som fattas dig. Det tror i alla fall jag är julens innersta väsen.

Anna Pamuk

anna@fjallveterinaren.se

